

Femoris su-
perius caput.Duo inferior-
ra femoris ca-
pita, et eorum
dem sinus.Lib. 3 de Viti-
pate, et de
Administ. dis-
sect.

FEMORIS os magnitudine cunctis humanæ fabricæ ossibus præstat, in
aibus autē & omnibus ferè quadrupedibus tibiæ ossi & fibulæ (quum
hæc adest) longitudine cedit. Hoc suprà quidem coxendicis ossi, infra au-
tem diuersa articuli ratione, ossi tibiæ coarctatur. Superiori enim parte,
qua similiter atque inferiori appendice donatur, robustissimum caput
obtinet, prolixæ quidem ceruicis ad interiora inclinatae adnatum, coxen-
dicisq; ossis acetabulo exquisitè congruens. Vniuersum hoc caput læue
& cartilagine incrustatum uisitur: at in sui medio nonnihil inferius, quàm ipsius uerticis (ut sic
dicam) centrum consistit, angustum profundumq; & inæqualem cōmonstrat sinum, cui teres
ligamentum à coxendicis ossis acetabulo enatum, ualidissimè implantatur. Inferiori autē sede
femur insigniter crassum est, & in duo capita omnium totius corporis ossium capitum maxi-
ma dirimitur, quæ in posteriorem femoris sedem longè magis quàm in anteriorem porrigin-
tur, quemadmodum etiam ipsorum cum tibiæ ossis articulo ex usu fuerat. Hæc nanque ossi ti-
biæ mutuo ingressu ad eum modum articulantur, ut tibiæ duntaxat flecti extendiq; possit, ne-
quaquam uerò in latus, uel tantillum quidem, duci. utcumq; etiam id Galeno uisum fuerit, qui
in tibiæ motuum examine, femoris ad coxendicis os motu deludebat. Cæterum femoris ca-
pita retrorsum ideo producuntur, quod tibiæ in angulum flecti, nec extra rectam lineam ex-
tendi, aut antrorsum erigi satius erat: adeo ut motus illius ratione femoris capita in anteriori fe-
moris sede nequaquam promineant. & quamuis hæc, in anteriori eorundem sede, sinum osten-
dant utrisque capitibus communem, & impense paruum, læuicq; cartilagine incrustatum, ista
men aliquo tibiæ ossis tubere excipiendo non paratus est. at os orbiculare & breui scuto non
ab simile apto tubere sinum illum subire au dies, quum secundo ab hoc Capite eius ossis sermo
institueretur. In posteriori femoris sede capita hæc magno interuallo inuicem dirimuntur, atq;
in ipsorum medio amplum profundumq; sinum utcumq; asperum, & cartilagine nequaquam
obductum exigunt. Is nanque asperum inæqualeq; tibiæ ossis tuber excipit, quod in tibiæ
ossis sinuum medio protuberare, ac ligamentū educere scribemus, quod ualidissimè illi sinui
inseritur, unā cum alio admodum robusto à posteriori tibiæ ossis sede pronato. Iuat etiam si-
nus iste, deducendo totius corporis maximo neruo hac simul cum uena & arteria in tibiā
contententi. Humiliora enim femoris capita, quum tibiæ motuum gratia adeo in posteriora
ducantur, etiam id præstant, ut in illorum medio neruum illum simul cum uasis tutissimè deor-
sum repere sinant. atque etiam processuum modo aliquot musculorum pedem mouentium
principia porrigant. Ab elatiori nanque interni capitis sede primus pedem mouentium mu-
sculus enascitur. Ab externi autem capitis elatiori sede, secundus, & tertius quoque, pedis
motibus præfecti exoritur. Dein si musculus in poplite latitans ab osse aliquam fui exortus
portionem sumit, hanc sanè ab externo hoc femoris capite mutuatur. quanquam præcipua
ipsius origo ex ligamento pendere docebatur, dictum nunc femoris caput tibiæ potissimum
colligans. Deinde in elatiorem capitis interni regionem modicè uersus eius capitis internum
latus tendo inseritur, quāti femur mouentis musculi, cuius etiam insertionis occasione hoc
femoris caput inibi compressam ostendit sedem, tendini excipiendo aptam. Canes in hac ossicu-
lum paruum, & illis quæ sesamo comparamus simile ostendunt. Atque ita anterior & inferior
posteriorq; horum capitum sedes se habent. latera uerò eorundem multis cecis foraminulis op-
plentur, ut ualidissima genu articulum continentia ligamenta hinc apte pronascantur. Porro
externum exterioris capitis latus, priuatim sinum exigit oblique ipsi iuxta posteriorem eius la-
teris regionem insculptum, ac quarti tibiā mouentium musculi tendini paratum. quo mi-
nus enim tendo ille hac oblique reflexus, à suo ductu aberraret, Natura ipsi hunc sinum præpa-
rauit. At internum latus interioris capitis, etiam si ad id plures reflectatur tendines, tamen nul-
lum eiusmodi sinum adipiscitur. Verum emundato iam osse iuxta posteriorem lateris sedem
compressio apparet, qua tutò tendines deferri queant, à sua sede tuberis beneficio non reclin-
nantes, quod in medio dicti nunc lateris latè protuberat, atque secundum ipsius posteriorem
sedem tendines opportunè deferri sinit. Tendines autē hæc deducti, trium primorū & quinti
tibiā mouentium musculorum censentur. Ad femoris ossis ceruicem, cui superius femo-
ris caput adnascitur, duo conspiciuntur processus, quorum alter externum femoris latus oc-
cupat, ac omnium corporis processuum nulli alteri ossi commissorum facile maximus est, in si-
gni etiam donatus appendice. Alter minor est, & quod ad magnitudinem spectat priori neu-
tquam comparandus, multoq; inferius in interno femoris latere nonnihil uersus posteriora
conspicuum, & appendice similiter adactus. Græci amboσ τροχαντηδες, quasi rotatores dicas,
nuncupant: hunc anteriorem, illum uerò posteriorem appellantes. quum tamen simpliciter

Duo femoris
processus, seu
rotatores.

dicunt, perpetuò externum subaudiunt, quem etiam propter amplitudinē & quan-
dam cum nate imaginem τροχός uocant. Horum processuum idem usus cum reliquis fe-
re ossium processibus est, in hoc enim parantur, ut collis ritu musculorum insertionem probè
admittant, alijsq; musculis eleganter principij sui sedem præbeant. Interior namque femoris
processus, qui modicè oblongus, neque admodum inæqualis est, in hoc prominet, ut illi sexti
& septimi femur mouentium musculorum tendines inserantur. Ad huius processus radicem
in posteriori femoris sede aspera quædā ducitur linea, oblique deorsum in posteriora aliquò
usque ducta, & octauo femur mouentis musculi insertioni aptata. Exterior femoris processus,
externa sui sede gibbus est; interna autem, qua femoris caput respicit, sinuatus. Hic enim aspe-
ram inæqualemq; commonstrat sinum, cui nonus & decimus femur mouentes musculi in-
seruntur. Externa autem sedes, quæ gibba est, in ossis hominibus & ætate prouectis, quatuor
impressiones sedesq; commonstrat, quatuor musculorum insertionibus excipiendis para-
tas. Ac prima quidem ampla est, & gibba in posteriori processus sede apparet, cui primus fe-
mur mouentium musculus ampla insertionem implantatur. Ab huius compressionis radice aspe-
ra quædam linea deorsum per femoris posteriora nonnihil oblique deducitur, cui primus ille
femur mouens musculus ualidissimè etiam inseritur. Secunda compressio exterioris proces-
sus in anteriori ipsius consistit latere, magis quàm prima inæqualis & aspera, & utcumque si-
nuata, ac demum secundi femoris motuum autoris musculi seruiens insertioni. Tertia ad su-
perioiorem processus sedem uisitur, inter primæ & secundæ elatiores consistens sedes. Hæc gib-
ba est, & insertionē tertij femur mouentis musculi excipit. Quarta in apice processus se offert,
reliquis tribus longè arctior, & quarti femur mouentis musculi tendinem admittens. Atque
horum sanè musculorum insertionem exterior processus excipit, ab ipsius uero radice in ante-
riori externaq; ipsius sede musculo principium præbet, qui tibiæ motorum septimus recen-
setur. Quod uerò ad reliquam femoris formam spectat, uniuersum femur anteriori ipsius se-
de, & in lateribus teres & utcumque læue est, undique ab octauo tibiā mouentium musculo
circundatum, cuius gratia anterior femoris sedes iuxta ipsius ceruicis radicem nonnihil ampla
est, & aspera, quo ualidius & ampliori principio musculus ille enascetur. In posteriori au-
tem sede femur in acutum quodammodo fertur, & lineam insigniter protuberantem & aspe-
ram inæqualemq; ostendit, quæ à femoris processuum radice aliquò usque ultra medium lon-
gitudinis femoris prorepat. Huic lineæ quintus femur mouens musculus pertinaciter inseri-
tur, ipsaq; duntaxat ex reliqua femoris amplitudine, ab octauo tibiā mouentium musculo, non
circundatur. Porro ad inferiorem huius lineæ sedem, ac iuxta inferiorum femoris capitum
radicem, femur amplum depressumq; non autem teres cernitur, quo tutius hæc maxima tibiā
petens uena cum arteria & neruo feratur. neque si femur hic gibbum esset, à femore errabun-
da declinet. Quamuis & femur hic ad suorum inferiorum capitum productionem latescere
crassescereq; etiam debeat. Cæterum femoris ductus non recto tramite à coxendicis ossis ace-
tabulo deorsum tenditur. Verum femoris ceruix à capite ipsius ualde extrorsum oblique, &
quasi transuersim fertur, & hinc femur rursus reliquo ipsius corpore oblique uersus interiora
ad genu descendens procedit. Quam sanè figuram non obiter Natura excogitauit, est enim
laudatissima, quam Hippocrates in libro de Fracturis in effracto femore sedulo seruandam
præcipit. Quandoquidem omnes quibus à prima conformatione femur rectius, quàm ho-
mini ex usu est, contingit, uari & claudi in genu redduntur. Hoc autem quàm non modò ad
cursum, sed ad ambulationē, firmamq; stationem noxiū sit, quotidie uidentes discimus. Atqui
si utriusque femoris ceruix non statim à coxendicis articulo, uti diximus, foras porrigeretur,
quæ nam sedes internis femur amplexantibus musculis reliqua esset? quæ rursus neruis, ue-
nis, ac arterijs in uniuersum crus distributis? quæ item glandulis horum uasorum propaga-
tioni præfectis? Non enim per externas cruris regiones hæc descendere decebat, quum ita
omnibus foris occurrentibus leui quaque occasione lædenda, exponerentur. Si igitur uenis,
arterijs, glandulis, musculis pluris ipsedemq; maximis hanc regionem inibi parare oportuit,
necessum quoque fuit, ex acetabulo femur foras extrorsum ue abscedere. Porro si quibusdam
capitis femoris ceruix minus foras educitur, his statim inguinum sedes angustæ & inuicem
compressæ redduntur, præterea his femur simul cum genu turpiter extrorsum abducitur. Me-
rito itaque uniuersa femoris forma curua gibbaq; exteriori regione existit, interiori uerò sub ca-
ua. Pariter quoq; & magis adhuc femoris posterior pars sima cauacq; uisitur, anterior autē gib-
ba, quòd ad sessiones is femoris ductus admodum sit idoneus; uti etiam ad multa quæ sedentes
obitus munia, quando scilicet unum femur alteri iniungimus. Ut modò taceam, quàm eleganter
femur musculis cedit, posteriorem ipsius sedem occupantibus.

Femoris secun-
dum ipsius len-
gitudinem for-
ma.